

Lakomec

Info :

Název - Lakomec

Autor - Molière

Ilustrátor - null

Nakladatelství - Artur

Místo vydání - null

Rok vydání - 2016

Překladatel - Vladimír Mikeš

Zařazení díla časově

Literatura 17. Století

Spisovatelé téže doby a jejich hl. Díla :

Carlo Goldoni – Sluha dvou pánů

Pierre Corneille – Cid (tragédie)

Literární druh :

Drama

Literární žánr :

Komedie

Téma :

Harpagonův život a jeho chamtivost - nebo třemi slovy: peníze nade vše

Hlavní myšlenka :

Ukázat, jak peníze dokáží zkazit člověka, změnit jeho charakter, zničit jeho vztahy s lidmi. Molière se zde vysmívá lakotě, sobeckosti, chamtivosti a chorobné touze po penězích

8,9,10)

Hlavní postavy :

Harpagon - Molière na něm ukazuje obraz lichváře, který je pro své peníze ochoten obětovat cokoli. Citovými vztahy počínaje a vlastní rodinou konče. Ztráta peněz pro něj znamená naprostou tragédii, nenávist ke všemu živému, nechť k životu a ztracený smysl života.

Eliška - dcera Harpagona; zamilovaná do Valéra.

Kleantes - Harpagonův syn. Zamiloval se do Mariany, i když byla velice chudá. Šílená láska k penězům jeho otce se mu přičí. Je tedy jeho pravým opakem.

Čipera(Štika) - Je zcela oddaný svému pánu Kleantovi. S myšlenkou, že svému pánovi pomůže, ukradl Harpagonovi jeho skříňku s penězi.

Mariana - Chudá dívka, která se stará o svou nemocnou matku. Zamilovala se do Kleanta. Ne pro jeho peníze, ale proto, že je takový, jaký je.

Valér - sluha Harpagona; zamilovaný do jeho dcery Elišky.

Vedlejší postavy :

Frosina - dohazovačka

Ansel - šlechtic, má si vzít Elišku proti její vůli; otec Valéra a Mariany (jak se na konci hry ukáže).

Komisař -

11,12) Jazyk a kompozice :

Děj hry se odehrává v **Paříži** roku 1670 a je rozdělen do **5 dějstvích**

Kompozice -> chronologická

Spisovná čeština, hovorový jazyk, zvláštní vyjadřování (bratr a sestra si vykají)

Er-forma na začátku vypravěč, poté dialogy, monology

Děj :

Příběh se odehrává v Paříži roku 1670. Pojednává o životě lakomce Harpagona. Harpagon žije v domě se svými dvěma dětmi - Kleantem a Eliškou. Všichni o něm ví, že je velice bohatý, ale zároveň lakomý a pomlouvá ostatní. Jeho největší starostí je, aby dětem nemusel dávat k svatbě věno, ale aby jej dostaly ony. Tyto pomluvy jeho dětem ztěžují společenský život.

Když se Eliška zasnoubí s Valérem, má oprávněné obavy, že otec jejich svatbě nepožehná. Proto se se svými úmysly nejprve rozhodne svěřit svému bratru Kleantovi. Ten se jí na oplátku svěří se svým trápením. On sám je také zamilovaný do chudé, ale velmi krásné dívky Mariany a chce si ji vzít.

Ani jednomu z nich se však do přiznávání svých citů otci nechce. Mají totiž strach z jeho reakce. Nakonec se rozhodnou, že za otcem půjdou společně. Ten o svatbě začne hovořit sám. O Marianě mluví

pěkně a potěší ho, že mu jeho syn dá za pravdu v tom, že by z ní byla dobrá manželka. Poté vyjde najevo, že Harpagon celou dobu mluví o tom, že on sám si chce Marianu vzít. Na tuto myšlenku přivedla Harpagona dohazovačka Frosina, která pomocí různých úskoků, dvojsmyslných vět a chlácholivých monologů přesvědčí Harpagona, že jej Mariana miluje.

Celá situace se stává pro Harpagonovy děti ještě více nešťastnou, když jim jejich otec oznámí, že pro ně také našel vhodné protějšky. Pro svou dceru Anselma, velice bohatého staršího pána, a pro Kleanta bohatou vdovu.

Když se Frosina dozví, že Mariana miluje Kleanta, rozhodne se mladému páru pomoci. Plánuje s dívkou, jak se lakomce zbavit. Roli v tom hraje také fakt, že jí Harpagon za její předešlé dohazovačské služby nezaplatil.

Kleant se rozhodne jednat sám. Podepíše nevýhodný obchod s neznámým lichvářem, ze kterého se nakonec vyklube jeho otec, jehož tím nesmírně rozčílí.

Dojde k hádce mezi Kleantem a Harpagonem, při níž tedy vyjdou najevo Kleantovy city k Marianě, po které touží oba.

Zoufalý Kleant odchází do zahrady, kde se střetne se svým sluhou

Štikou. Štika během jejich hádky nejde pohádkový poklad - truhličku s penězi, kterou Harpagon ukrýval v zahradě a později ji předá Kleantovi. Harpagon ale brzy přijde na to, že mu poklad chybí. Rozzuří se a přivolá komisaře. Rozhodne se vyslechnout celou rodinu i služebnictvo. Jakub obviní ze zlosti Valéra, jenž ho v hádce kvůli přípravě večeře uhodil.

Harpagon tedy vyslechne správce Valéra. Při výslechu však dojde k nedorozumění - Valér si myslí, že ho Harpagon obviňuje nikoliv z krádeže, ale z lásky k Elišce, a tak se ke všemu přiznává. Harpagon je vzteky bez sebe. Chce nechat Valéra popravit.

Ještě ten samý večer má dojít k slavnostní večeři, na níž Harpagon pozval jak svou nastávající Marianu, tak Anselma, kterého určil za ženicha své dceři. Po příchodu pana Anselma se všechno změní.

Valér přiznává, že je synem hraběte Tomase d'Alburci. On jediný přežil, když s celou rodinou ztroskotali na moři. To celé slyší Mariana a Anselm. Děj vyvrcholí přiznáním pana Anselma, který prozradí svůj skutečný původ. Ukáže se, že je ztraceným otcem nejen Valéra, ale i Mariany.

Kleant vrátí otci ukradené peníze s podmínkou, že se bude moci oženit s Marianou a Eliška s Valérem. Harpagon s vidinou navrácených peněz souhlasí, a vlastně na tom vydělává: svatební výlohy a náklady za vyšetřování bude platit Anselm. Harpagon je spokojen a zůstává sám se svými penězi.

